

MARNAR JORDSKIFTERETT

RETTSBOK

Møtedag: 22.11.2018

Sted: Kloster grendehus

Sak: 18-051738REN-JKRI Mandalselva

Saken gjelder: Regler om sambruk (bruksordning)

Rettsens leder: Jordskiftedommer Tarjei Bjørgulvsson Berg

Meddommere: Bernt Løland
Bente Skoie

Protokollfører: Jordskiftedommeren

Saken er krevd av: Mandalselva Elveeigarlag

Til behandling: Første ordinære rettsmøte – Delområde 2

Parter	Til stede	Kommune	Gnr.	Bnr.
Edda Eva Bjørg Holmesland Snaprud	v/Lars G. Andersen	Mandal (1002)	91	1
Børge Vatnedal	X	Mandal (1002)	91 135	2 6
Per Gunnar Holmesland	X	Mandal (1002)	91	3
Jan Kristian Lindland	X	Mandal (1002)	92	1,2
Astrid Bjoraa	X	Mandal (1002)	93 95	1 2
Sigrid Marie Hellenen		Mandal (1002)	93 95	1,3 2
Arild Bjørkenes	X	Mandal (1002)	93	4
Olaf Hauge	X	Mandal (1002)	96 136	1 2
Anne Karin Tjomsland	v/Svein Fuskeland	Mandal (1002)	96	1
Geir Hananger		Mandal (1002)	96	1
Bjørn Håkonsen		Mandal (1002)	96	1
Audun Slettan		Mandal (1002)	96	1
Nils Olaf Holbek		Mandal (1002)	96	1

Vidar Lindland		Mandal (1002)	96 118	1 7
Tobine Hedland	v/Robert Hedland	Mandal (1002)	96 128	1 4
Irma Fredriksen		Mandal (1002)	96	2
Tom Edvin Fredriksen	X	Mandal (1002)	96	2
Richard Hauge		Mandal (1002)	96	4
Oddvar Kvåle	X	Mandal (1002)	96	5
Hjørdis Kirstine Fuskeland	X	Mandal (1002)	96	6
Jon Erling Solås		Mandal (1002)	96	8
Christian Hangaard		Mandal (1002)	99	1
Anne Kathrine Hangaard		Mandal (1002)	99	10
Jan Ola Holmegård Regevik		Mandal (1002)	99	11,60
Tor Egil Holmegård	X	Mandal (1002)	99	13
Gerd Haddeland Pedersen	X	Mandal (1002)	99	30
Frank Haddeland		Mandal (1002)	99	30
Joar Sandvold Lomheim	x	Mandal (1002)	99	32
Marita Anette Sandvold Lomheim		Mandal (1002)	99	32
Kjetil Løyning		Mandal (1002)	118	3
Knut Bernt Langeland	x	Mandal (1002)	118	4
Finn Røiseland	X	Mandal (1002)	118	5
Hans Løyning		Mandal (1002)	118	8,9
Arne Kvåle		Mandal (1002)	120	2
Signe Sodeland Gabrielsen		Mandal (1002)	120	4
Bjørn Guttorm Mehlum		Mandal (1002)	120	5
Reidar Sodeland	X	Mandal (1002)	120	6
Kari Vigdis Sodeland		Mandal (1002)	120	8
Knut Sodeland		Mandal (1002)	120	9
Wilhelm Knutzen Soteland		Mandal (1002)	120	10
Roar Helleren		Mandal (1002)	121	5
Erik Baagøe Hansen	X	Mandal (1002)	123	4
Arne Wiig		Mandal (1002)	125	3
Jarle Fredrik Greipsland	x	Mandal (1002)	125	4
Arnt Kristian Lindland	v/Jarle Fredrik Greipsland	Mandal (1002)	125	5
Hans Seyffarth Stusvik	X	Mandal (1002)	126	1
Mona Stusvik Ellingsæther		Mandal (1002)	126	2
Per Soteland		Mandal (1002)	126	3
Kristin Røiseland Soteland		Mandal (1002)	126	3
Nils Lindland	X	Mandal (1002)	127	1
Jonny Lindland	X	Mandal (1002)	127	2
Aud Helen Skrøvje	v/Jan Atle Abrahamsen	Mandal (1002)	127	4
Inger Margrete Killingstad		Mandal (1002)	127	5,6
Torbjørn Skjebstad	x	Mandal (1002)	127	7,8
Magnus Lindland		Mandal (1002)	127 129	11 2
Gunn Lindland		Mandal (1002)	127 129	12 9
Arild Finstad	v/ Rolf Finstrand	Mandal (1002)	127	10
Ellen Finstad	X	Mandal (1002)	127	16
Atle Systad		Mandal (1002)	128	2
Thorvald Riise Stusvik		Mandal (1002)	128	8
Guttorm Nilsen		Mandal (1002)	128	9

Jan Waldon Johannessen		Mandal (1002)	128	10
Björg Reidun Johannessen		Mandal (1002)	128	10
Oskar Henry Olsen		Mandal (1002)	129	1
Michael Arnold Møll	X	Mandal (1002)	129	3
Kari Elsebutangen Møll	X	Mandal (1002)	129	3
Nina Møll Arnli		Mandal (1002)	129	4,7
Ulf Arne Meistad		Mandal (1002)	129	5
Knut Møll		Mandal (1002)	129	6
Odd Tore Nøding		Mandal (1002)	129	10
Randi Nøding		Mandal (1002)	129	11
Alf Gabriel Blørstad		Mandal (1002)	129	12
Marianne Uteng Andersen	x	Mandal (1002)	130	3
Dag Møll		Mandal (1002)	130	4
Brigitte Vigemyr Møll		Mandal (1002)	130	4
Roy Tørres Møll		Mandal (1002)	130	6
Odd Terje Møll	x	Mandal (1002)	130	7
Bernt Ragnar Møll		Mandal (1002)	130 132	8 6
Jørn Ove Møll		Mandal (1002)	130	9
Leif Godtfred Møll		Mandal (1002)	130 131	10 1,2,3
Bjarne Nøding	X	Mandal (1002)	132	2,5
Hans Nøding	X	Mandal (1002)	132	3
Marit Valle		Mandal (1002)	133	2,4
Arnt Bringsdal		Mandal (1002)	133	2,4
Aud Kirsten Landås		Mandal (1002)	133	3
Knut Arvid Stoveland		Mandal (1002)	134	3
Sveinung Stoveland		Mandal (1002)	134	4
Even Hedland		Mandal (1002)	134	5
Sven Erik Bringsdal		Mandal (1002)	134	6
Karin Alice Valberg Klev		Mandal (1002)	134	7
Jon Møll		Mandal (1002)	134	8
Nina Pedersen Møll		Mandal (1002)	134	8
Arnar Christian Aas		Mandal (1002)	134	9
Jan Olav Aatlo		Mandal (1002)	134	13,14
Einar Bjørn Nøding	x	Mandal (1002)	135	2,4
Lars Gunnar Andersen	X	Mandal (1002)	135 136	3 5
Eirin Reinskou	v/Lars G. Andersen	Mandal (1002)	135	3
Geir Birger Hauge	X	Mandal (1002)	135 136	7 3,8
Kjell Spilling	X	Mandal (1002)	136	1
Ole Guttorm Ihme	X	Mandal (1002)	136	6
Hallvard Hauge	X	Mandal (1002)	136	7
John Harald Nomedal	X	Mandal (1002)	138	2
Judith Kristine Røiseland		Mandal (1002)	139	1
Ole Bent Røiseland		Mandal (1002)	139	1
Børge Vatnedal	X		136	5
Stein Møll	X		120	7
Irlin Glomsæter				
Ole Fladsted			121	
Ragnhild Belland			121	

Til stede:

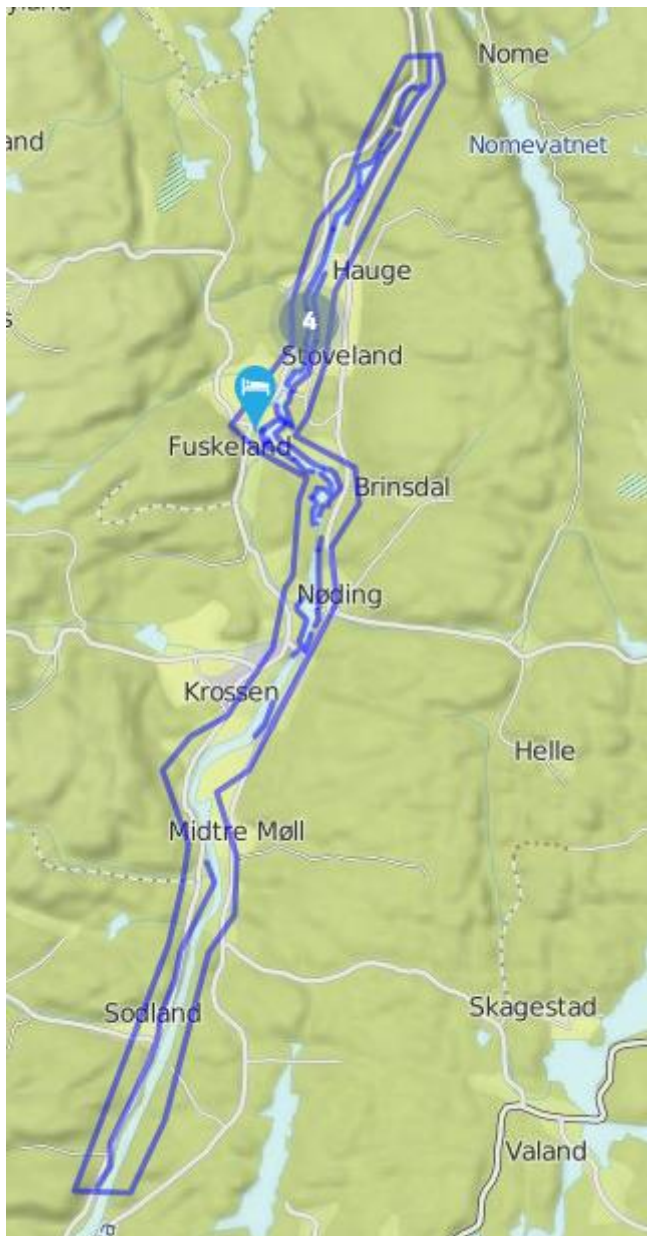
Se liste over. I tillegg møtte Sondre Lauvdal Monan og Kristian Sandnes som representanter for Mandalselva Elveeigarlag.

Meddommere i saken er Bernt Løland og Bente Skoie. Begge presenterte seg og har vært jordskiftemeddommere tidligere.

Oppsummering:

Hans Stusvik innledet møtet og forklarte grunnen til at ME (Mandalselva Elveeigarlag) har krevd jordskiftesak. Hensikten er en bruksordning rundt reglene i ME.

Jordskiftedommeren innledet og forklarte om jordskifte, lov om laksefiske og innlandsfisk og forskrift om **pliktig** organisering og drift av vassdrag med anadrom laksefiske. Det ble videre en dialog der partene la fram sitt syn i saken.

Sone 2 er til sammen 14 km lang. De første 6,3 km er stilleflytende elv.

Det er mange undersoner som hver selger sine fiskekort. I denne sonen er det både variasjon i pris på fiskekort samt soner med ubegrenset kortsalg og noen soner med begrensninger.

Sone 2 har dermed organisert seg på en annen måte enn sone 1 og 3 som har ett kort innad i sonen.

Kart og info er hentet fra:
<https://lakseelver.no/nb/elver/mandalselva/sone-2>

Oppsummert er i hovedtrekk følgende framlagt:

Sone 2 er en todelt sone der halvparten av medlemmene tjener penger på fiske, mens den andre halvparten ikke tjener penger på fiske. Sonen er derfor mindre homogen enn sone 1 og 3 som jordskifteretten tidligere har hatt møte med. Fiskeriene har større «ansvar» i sone 2 enn fiskeriene i sone 1 og 3 som bruker sonen som et fellesskap. Sone 2 mener at sonene/delområdene må fjernes og at fiskeriene må være øverste ledd før ME. Flere av partene kjente ikke til ME og at de var del av dette før jordskifteretten kalte inn til dagens møte.

Sonene/delområdene betaler inn til ME. Dette medfører at de som tjener penger i sone 2, må betale for de som ikke tjener penger i sone 2. De føler også at det betales forholdsvis mye inn til ME i forhold til sone 3. Innbetaling til ME premierer inntekter over kr. 500 000, noe som slår feil ut for fiskeriene i sone 2 som ikke får samme rabatten som sone 3. Det bør være lik innbetaling til ME og ikke differensiering som i dag. Det må også settes et ufravikelig maksimumstak for innbetaling til ME. Dette for å sikre at mindretallet ikke må bli med på nye prosjekter som krever mer enn maksimumsbeløpet.

Stemmeandelen i ME må sikre at ikke en sone/delområde kan få flertall. Dersom forskriftens forslag til andel skal brukes med 25 % på strandlinje og 75 % på kilo fangst de siste 5 årene, kan det medføre at sone/delområde 3 sitter med flertall/nesten-flertall i ME. Dette kan gi en uheldig forvaltning av elva, og dette bør hensynstas når stemmeandeler utarbeides i ME. Det holdes i dag årsmøte i ME, men med begrenset oppmøte fra rettighetshaverne. Dette kan bero på manglende kunnskap om hva ME driver med, samt at det for mange ikke har så stor betydning ettersom de ikke har inntekter av elva. Det bør også tas hensyn til at medlemmer dette har betydning for får større stemmerett enn de som dette ikke betyr noe for.

Et spørsmål var om kilofangst er en god måte å ha som grunnlag for stemmer i ME og hva som skal betales til ME. Det er underrapportering hos enkelte i dag, og det vil antakelig ikke bli bedre om det gir ytterligere gevinst å underrapportere. Grunlaget for innbetaling til ME og for stemmegivning må være rettferdig og fange opp så mye som mulig av underrapporteringen slik at det blir mest mulig likt for alle.

Flertallet i sone 2 mente at ME kun skal drive med forvaltning og ikke ta del i forretningsdriften. Her viste jordskifteretten til prinsippdokument 2008-2018 for ME, pkt. 4 om at det er sonene/delområdene som skal ha det forretningsmessige ansvaret. Det ble opplyst at «*det ikke er praktisert slik.*» Det er derfor viktig at slike ting blir definert i vedtektene til ME slik at det klart fremgår hvordan ME skal drives.

Jordskifteretten foreslo å bruke styret i ME som høringspartnere før forslag til bruksordning blir sendt ut til alle partene i saken. Flertallet synes **ikke** dette er en god løsning. Forslaget bør utarbeides av jordskifteretten og høres av alle partene i saken. Styremedlemmene er også parter i denne saken og kan få problemer med å skille mellom styrets interesse og egne interesser.

Jordskiftevilkår

Vilkårene for å kunne behandle en sak i jordskifteretten, beror på jordskifteloven §§ 3-2, 3-3 og 3-18. En enkel oppsummering av disse paragrafene er at forholdene må være utjenlige slik de er nå. Det må kunne lages en bedre løsning. Nyten og utgiftene i tiltak som

jordskifteretten gjennomfører, må være større enn ulempene. Det som også er verd å merke seg, er at jordskifteretten kan tvinge eiendommer med i tiltak/ordninger dersom vilkårene nevnt over er oppfylt.

Videre framdrift i saken:

Det holdes oppstartsmøte for de øvrige delområdene/sonene i løpet av november/desember. Det er ikke sikkert at jordskifteretten gjennom disse møtene klarer å fange opp alle ulike nyanser av meninger som de enkelte parter eller fiskerier har, men partene vil få mulighet til å komme med merknader og kommentarer underveis i saken. Høringsutkast blir sendt ut med frist for kommentarer.

Det er kommet inn spørsmål om det burde være møter med de enkelte fiskeriene i elva. Dette finner jordskifteretten at ikke er hensiktsmessig med tanke på antall fiskerier. Dersom noen fiskerier har behov for et møte, må dette vurderes underveis. Er det uenigheter i fiskeriene som må/bør avklares, må den enkelte sak vurderes, eventuelt se om dette skal tas ut som del av saken eller skilles ut som egen sak.

Jordskifteretten utarbeider et forslag til bruksordning. Forslaget til bruksordning for elveeierlaget, sendes ut til alle partene/eiere av rettigheter i elva som da får mulighet til å komme med merknader enten som enkeltperson, fiskeri eller sone. Basert på kommentarene som kommer inn, må det kanskje utbedres eller lages nytt utkast eller bare beholde det som ble sendt ut. Saken avsluttes trolig med et fellesmøte for hele elva, der det endelige resultatet blir lagt fram for en siste gjennomgang før saken endelig avsluttes.

Rettsbøker/oppsummering fra møtene vil bli lagt ut på nettsiden til Marnar jordskifterett, fortrinnsvis innen 14 dager fra møtet er holdt. Utkast til løsning og endelig løsning sendes i posten til den enkelte.

Rettsmøtet varte fra kl. 18.00 til kl. 20.00.

Retten hevet.

22.11.2018

Tarjei Bjørgulvsson Berg